

KRONIEK

CORNELIS VETH

Cornelis Veth is iemand, die reeds jaren leeft van, althans voor een deel zich onderhoudt met de schandaaltjes, avontuurtjes, meer of minder ernstige ongelukken in ons kunstleven. Hij houdt zich daar niet alleen mee bezig, hij onderhoudt zich daarmee, want de vinnigheid van zijn actie, de diepte van zijn onverhoedsche prikken, verraden iets meer dan een speelschen geest. Hij meent het, hij maakt zich werkelijk kwaad, windt zich inderdaad op en zijn drift uit zich dan, niet in groote gebaren en vuurpijlen, maar in het afsteken van voetzoekers en de nijdige knallen van klappertjes. Hij geeft daarmee zijn ongenoegen het genoegen van een correctie. Eigenlijk voert hij reeds jaren een guerilla in de kunstpolitiek. Hij ligt op de loer, verschuilt zich in het geaccidenteerde terrein van het kunstpolitieke leven en voert met heftigheid zijn nooit langdurige of langademige krijgsplannen uit. Er zijn menschen, die nooit een behoorlijk potlood met een goede punt hebben, maar die met voorliefde beschikken over een arsenaal van kleine stompjes met nauwelijks, doch altijd nog juist toereikende punten. Onbruikbaar voor werk van geduld en lange dracht; precies goed voor de onmiddellijke korte reactie. Zulk een waaksche guerilla-geest is bij uitstek geschikt om de zwakke plekken te ontdekken en daarin met succes te kriebelen. Ons land is niet rijk aan dergelijke, naar Franschen snit gesneden, talenten, die kroniekschrijvers en kroniekteekenaars kunnen zijn op boeiende wijze. Zij leggen vast wat nooit in de gewone berichtgeving noch in de historische gegevens terecht komt. Zij hebben ironie, sarcasme, zij nemen een loopje met de heiligen van den dag. Zij vervullen geen besturende functies, regelen geen spellingskwesties, gaan niet verloren in comité's of congressen. Maar blijven en marge van het leven hun waarnemingen en oordeelen geven.

Cornelis Veth heeft feitelijk nooit, zooals Jo Spier of Braakensiek, zijn talent in dienst van de openbare reportage kunnen stellen. Zijn teekeningen van ons kunstgebeuren zijn beperkt gebleven tot eenige tentoonstellingen. Misschien houdt juist het guerilla-karakter verband met het feit, dat hij niet tot de regelmaat van openbare strategie in week- of maandblad is gekomen. Het is nu privé-genoegen gebleven, zooals ook Gouwe, maar op beschouwendder wijze, zijn persiflages van het kunstleven schijnt te projecteeren voor kleinen kring.

De laatste tentoonstelling van Veth bij Martinus Liernur in den Haag gaf oud en nieuw werk. Hij wordt in dit soort hekeldichten door niemand in ons land overtroffen. Het eene slaagt soms beter dan het andere. Ook moet men min of meer tot de ingewijden behooren in het kunstleven om ten volle de pointe te verstaan van zijn teekeningen. Dit treft niet alleen Veth. Alleen